

sze ismerte egymást, más része nem, de egyik szempont sem okozott különösebb feszültséget: egymás előtt bátran, szorongások, feszengések nélkül fejtették ki a véleményüket a csoporttagok. Gyakran adott a beszélgetésnek egészséges lendületet, újabb impulzust a hatékony csoportmunka, s ilyenkor a terapeutának csak annyi dolga akadt, hogy a beszélgetést mederben tartsa s a terápiás célok irányába terelje, ha attól kissé eltávolodni látszott a csoport.

A biblioterápia egyik fő célja, hogy az irodalmi szöveg segítségével igyekezzen oldani a személyiségben esetlegesen megtapadt görcsöket, felszabadítani az elakadásokat, blokkokat, s helyükre csúsztatni – a hosszú távon a személyiség sérüléséhez vezető – káros hangsúly-eltolódásokat. A beszélgetés során a résztvevők nagy része élt a lehetőséggel, és igyekezett önmaga és egy-egy szereplő között azonosulási pontokat keresni. Volt, aki a kerek születésnapjára mint élethelyzet kapcsán tudott kapcsolódni a főszereplőhöz, azaz valamiféle számvetés lehetőségét látta meg a történetben, melyet ő maga is átélt. Mások magas fokú empátiáról adtak bizonyosságot, mikor elfogadták, hogy Éva nem tudja otthagyni a teljes kényelmet, a biztonságot a bizonytalan, nyilvánvalóan rosszabb körülményekért. Bár azonosulni vele nem tudtunk, de megértettük, hogy mi zajlik Évában s azt valós, az életből vett problémaként kezeltük e megvilágítás által. Többen érezték átélhetőnek a főszereplőbe szerelmes Pista szenvedélyét, érezhető volt némi finom rezgésű nosztalgia is a levegőben a fiú vágyainak elemzése kapcsán. A beszélgetés vége felé sor került a másik kiválasztott részlet felolvasására is. A kisregény utolsó, kegyetlen, kijózanító jelenete középpontba helyezte a legfontosabb kérdést: lesz-e vajon ereje a főhősnőnek ezek után mégis talpra állni, azaz kilépni a „dekoráció” vagy a „lomha tén” szerepköréből? A résztvevőkből alakult rögtönzött „bírósg” többségében elítélően nyilatkozott: ez volt Éva utolsó esélye, ezt eljátszotta, nem fog kapni több lehetőséget már. Ezt ki-ki a maga vérmérséklete szerint fogalmazta meg, olyan is volt, aki próbálkozott egy kicsi feloldozást adni a főszereplőnek.

A legvégén azt kértem a résztvevőktől, hogy akinek van kedve, folytassa Éva életét gondolatban, s írja meg, hogy képzeletben az ezt követő mindennapjait. Már másnap érkezett az egyik csoporttagtól egy autentikus, földközeli, ugyanakkor némi fricskát is tartalmazó folytatás. A húsz évvel későbbi jelenetben Éva és egy újságíró beszélget... De erről többet nem árulok el, kedvére bárki eljátszhatja a folytatás gondolatával.

Amint az eddigiekből is látható volt, egy értékes irodalmi mű – s bármely más művészeti alkotás! – azáltal hat, hogy átvesszük az adott mű rezgéseit, s mintegy „átöblítjük” vele saját személyiségünket. Az irodalmi mű és az olvasó találkozása mindig egyedi, teljesen újszerű, „soha nem volt” tapasztalás, még ha szükségszerűen tartalmaz is az esztétikai elemzések során felvetett standard elemeket. A foglalkozás eredményessége a megmártózás mélységétől függ, attól, hogy mennyire engedjük megnyitni magunkat az irodalmi mű által kínált világnak, mennyire tudunk görcsöktől, előítéletektől mentesek lenni a befogadás során. Mi ez, ha nem szellemi wellness?! A lélek megtisztulása, mely lehetővé teszi az előzetesen megfogalmazott terápiás célok elérését: az önismeret fejlesztését, az empátiakészség fokozását, a tolerancia, a nyelvi önkifejezés magasabb szintű megélését, az önmagunknak való megbocsátás lehetőségével való szembenézést. A célok között előzetesen nem szerepelt a kreativitás-fejlesztés, de a terápiás helyzet mégis tálcán kínálta a foglalkozáson zajló események tükrében ennek a lehetőségét is: a mű folytatásának végiggondolását, megírását.

Természetesen minden részletre kiterjedően képtelenség tudósítani a foglalkozásról. Csak javasolni tudom mindenkinek, hogy próbálja ki! Legyen a test frissessége mellett fontos a lélek, a szellem frissessége is, s könyvtárosoknak mi adhat nagyobb örömet, mintha a „szellem szaunáját” saját környezetünkben, a könyvtárban élhetik át. S ha ezt a különleges lehetőséget használóiknak is felkínálják.

Az OIK-ban február irodalmi műKINCSe Stendhal *Vörös és fekete című regénye*. Szerelmek, szenvedélyek, számítások rab-ságában... ■